

Α΄. ΚΕΙΜΕΝΟ

Citius ,Altius , Fortius (Πιο γρήγορα , πιο ψηλά , πιο δυνατά)

1. Αυτό το σύνθημα των Ολυμπιακών Αγώνων υποδηλώνει τη συνολική προσπάθεια που πρέπει να καταβάλει ο αθλητής για να βελτιώσει τις επιδόσεις του, να θέσει υψηλότερους στόχους. Αυτή η αντίληψη χαρακτήρισε συνολικά την αθλητική ιδέα στην αρχαία Ελλάδα . Είναι γνωστή η σημασία που απέδιδαν οι αρχαίοι Έλληνες στη διαμόρφωση ενός υγιούς , δυνατού σώματος ικανού , που να είναι ο « ναός του πνεύματος » . Ένας από τους μεγαλύτερους ολυμπιονίκες . Εξάλλου , ο Μίλωνας ο Κροτωνιάτης , ανήκε στον ηγετικό κύκλο των πυθαγορείων φιλοσόφων , οι οποίοι καλλιεργούσαν αυτήν την άποψη . Οι αθλητικές συναντήσεις , επιπλέον , αποτελούσαν σημαντικά πολιτικά και κοινωνικά γεγονότα που συνέβαλαν στη συναδέλφωση των λαών . Και κατά τη διάρκειά τους (κυρίως κατά τη διάρκεια των ολυμπιακών αγώνων) σταματούσαν οι πολεμικές **συγκρούσεις** και εχθροπραξίες .

2. Ήταν θέμα τιμής και ένδειξη υψηλής ηθικής ευθύνης η συμμετοχή στους αγώνες . Κατά την παρακμή της αρχαίας Ελλάδας παρουσιάστηκαν κρούσματα νόθευσης των αθλητικών αγώνων . Ο Διόνυσιος ο Αλικαρνασσεύς καταδικάζει την προσπάθεια αγοραπωλησίας της νίκης ή την κερδοσκοπία . Όλα αυτά εθεωρούντο παραβίαση της ιερότητας των αγώνων . Αλλά και αργότερα οι Βυζαντινοί χώριζαν τους αγώνες σε « στεφανίτες » (όσοι γίνονταν για την ηθική επιβράβευση και σε « χρηματίτες » (όσοι γίνονταν για την αποκόμιση χρημάτων) . Τους μόν πρώτους τιμούσαν , τους δε δεύτερους κατηγορούσαν .

3. Ο αθλητισμός , κατά τους αρχαίους , ήταν μέσο για την επίτευξη της ενότητάς τους , ήταν δείκτης της ενότητας των Ελλήνων . Ουσία ήταν η συμμετοχή , η προσπάθεια , ο συναγωνισμός . Για τους νικητές τα έπαθλα ήταν συνήθως ηθικά ή συμβολικά . Οι πόλεις που είχαν νικητές γκρέμιζαν μέρος των τειχών τους . Πίστευαν πως οι αθλητές μπορούσαν να υπερασπιστούν την πόλη μόνο με την ανδρεία τους .

4. Θα βρισκόμασταν μακριά από την πραγματικότητα αν υποστηρίζαμε ότι αυτά τα γνωρίσματα χαρακτηρίζουν σήμερα τον αθλητισμό σ' όλες τις πλευρές, οργανώσεις, διοργανώσεις και μορφές. Τα αθλητικά ιδανικά έχουν πληγεί σχεδόν ανεπανόρθωτα. Πολιτικοί και οικονομικοί ανταγωνισμοί έχουν πάρει τη θέση του συναγωνισμού μεταξύ των αθλητών . Οι νίκες χρησιμοποιούνται για να δείξουν την « ανωτερότητα » ενός έθνους , μιας φυλής , ενός κράτους .

5. Οι αθλητές δεν είναι πια φιλόσοφοι σαν τον Μίλωνα τον Κροτωνιάτη . Πληρώνονται για να εξασκήσουν τους μυώνες τους , να βελτιώσουν το σώμα τους , να δικαιώσουν και να **αυξήσουν** τα κέρδη της εταιρείας που τους χρηματοδοτεί . Η εμφάνιση της έννοιας του επαγγελματικού πρωταθλητισμού έπληξε σοβαρά την έννοια του αθλητισμού . Η πλειοψηφία των αθλητών δεν αθλείται για κάποιο ιδανικό , αλλά για ένα γενναίο μισθό . Είναι θύμα της εμπορευματοποίησης του αθλητισμού και θύτης ταυτοχρόνως της ουσίας του .

6. Μόνο μεγάλα κράτη μπορούν να αναλάβουν πια διεθνείς αθλητικές οργανώσεις. Το οικονομικό κόστος είναι δυσβάστακτο για τα μικρά κράτη. Πολυεθνικές εταιρείες εξωραΐζουν το πρόσωπό τους παίρνοντας τον τίτλο του επίσημου χορηγού των αγώνων .

7. Εθνικές , πολιτικές και κοινωνικές διαφορές δοκιμάζουν το κύρος και την επιτυχία των αγώνων . Ενώ στην αρχαία Ελλάδα οι αγώνες σήμαιναν το τέλος των εχθροπραξιών , σήμερα χρησιμοποιούνται ως πεδίο ανταγωνιστικών μαχών . Είναι γνωστά τα πολιτικά μπουκιά των διεθνών αθλητικών συναντήσεων . Γύρω από τις αθλητικές συναντήσεις έχει στηθεί κι ένα κύκλωμα τυχερών παιχνιδιών . Στοιχήματα, προβλέψεις , επιτυχίες , αποφέρουν κέρδη στους τυχερούς . Η πρώτη προσέγγιση του αθλητισμού από πολλούς νέους γίνεται μέσω του τζόγου .

8. Τελικά, ο αθλητισμός σήμερα είναι αγώνας «δρόμου» (ή «ύψους», ή «πάλης» ...) μεταξύ οικονομικών και πολιτικών συμφερόντων . Τα μέσα αυτού του αγώνα , οι αθλητές , αποτελούν πολλές φορές τα πειραματόζωα για την χρήση αναβολικών ή άλλων ουσιών . Θυσία λοιπόν το σώμα , θυσία το πνεύμα , θυσία η « αθλητική ιδέα, στον Μολώχ του κέρδους !

9. Με τους όρους που προαναφέρθηκαν ο άνθρωπος απομακρύνεται από τον αθλητισμό . Δεν είναι πια αθλητής , ούτε καν φίλαθλος , μα θεατής και οπαδός . Οι αθλητικές προτιμήσεις του αποτελούν μέσο εκτόνωσης , σύγκρουσης , βίαιης – πολλές φορές – αντιπαράθεσης . Στο πρόσωπο του πρωταθλητή ο οπαδός στοιχηματίζει στη δική του νίκη . Οι ήττες που δέχεται στην καθημερινή ζωή μπορεί να γίνουν νίκες στο γήπεδο ή το στάδιο . Το όνειρο της επιτυχίας , την νίκης , της σιγουριάς εκπληρώνεται μέσα από κάποιον άλλο . Άλλοι αναλαμβάνουν να εκπληρώσουν τα οράματά του για λογαριασμό του . Η γκριζα καθημερινή ζωή του χρωματίζεται μόνο από το χρώμα της φανέλας του αθλητή , έστω κι αν αυτή πια έχει πάνω της και το όνομα της εταιρείας .

10. Ο άνθρωπος μένει πια καθηλωμένος στις κερκίδες του γηπέδου . Ενεργεί μόνον όταν πρόκειται να « καθαρίσει » για λογαριασμό της ομάδας του , του αγαπημένου του αθλητή . Το χειροκρότημα της προσπάθειας ή της νίκης του καλύτερου το αντικαθιστούν ο φανατισμός , η βία , οι κροτίδες . Ο αθλητισμός αποτελεί για πολλούς μέσο εκτόνωσης και υποκατάσταση άλλων σημαντικότερων δραστηριοτήτων τους .

11. Μέσα σ' αυτό το κλίμα είναι δυνατόν να αποτελέσει ο αθλητισμός μέσο για τη διαμόρφωση ειλικρινών , ουσιαστικών , συναγωνιστικών σχέσεων για τους ανθρώπους; Εδώ , μερικοί που θα απαντήσουν καταφατικά μπορεί να θεωρηθούν αθεράπευτα ρομαντικοί , αλλά και επικίνδυνα ανόητοι .

12. Ο αθλητισμός ή μάλλον ο επαγγελματικός πρωταθλητισμός είναι σήμερα υπόθεση κέρδους , αντικείμενο εκμετάλλευσης εταιρειών , πεδίο αναμέτρησης κερδοσκοπικών κυκλωμάτων . Ελάχιστες είναι εκείνες οι φωτεινές εξαιρέσεις που προσπαθούν να **διασωθούν** μέσα από τις αναθυμιάσεις των σκανδάλων , που συχνά – πυκνά ξεσπούν σ' αυτό το χώρο . Αιτία για όλα τα παραπάνω αποτελεί η

διαστρέβλωση του αθλητισμού που , από μέσο για τη βελτίωση του ανθρώπου , έγινε στόχος και μέσο αύξησης κερδών . Απομακρύνθηκε – όπως και τόσα άλλα αγαθά – από τον άνθρωπο και πολλές φορές στρέφεται εναντίον του .

13. Η αποκατάσταση του αθλητικού ιδανικού μπορεί να γίνει με την αλλαγή των αθλητικών δομών που κατασκευάζουν είδωλα , που αναζητούν προσκυνητές οι οποίοι καταθέτουν τον οβολό τους . Χρειάζεται μια συνολική αλλαγή των σχέσεων ανάμεσα στον άνθρωπο και τον αθλητισμό , που να θέτει τον τελευταίο ως φυσιολογικό όρο ζωής του πρώτου . Απαιτείται από – εμπορευματοποίηση και ποιοτική αναβάθμισή του μέσα από την εκπαίδευση . Ίσως το « πιο γρήγορα πιο ψηλά πιο δυνατά » προσγειωθεί έτσι στις πραγματικές ανθρώπινες ανάγκες .

Αιμιλία Καραλή , Λόγος , τεχνική και τέχνη στην Έκθεση

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 120 – 140 λέξεις

(Μονάδες 25)

B1. «Με τους όρους που προαναφέρθηκαν ο άνθρωπος απομακρύνεται από τον αθλητισμό . Δεν είναι πια αθλητής , ούτε καν φίλαθλος , μα θεατής και σπαδός . Οι αθλητικές προτιμήσεις του αποτελούν μέσο εκτόνωσης , σύγκρουσης , βίαιης – πολλές φορές – αντιπαράθεσης » . Να αναπτύξετε το περιεχόμενο του αποσπάσματος σε 70-90 λέξεις.

(Μονάδες 8)

B2. Πως αναπτύσσεται η 12^η παράγραφος του κειμένου ;

(Μονάδες 4)

B3. Να βρείτε το είδος του συλλογισμού και να τον αξιολογήσετε :

Μ.Π : Η πλειοψηφία των αθλητών είναι θύμα της εμπορευματοποίησης του αθλητισμού και θύτης ταυτοχρόνως της ουσίας του.

Ε.Π. : Η πλειοψηφία των αθλητών δεν αθλείται για κάποιο ιδανικό , αλλά για ένα γενναίο μισθό

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Η εμφάνιση της έννοιας του επαγγελματικού πρωταθλητισμού έπληξε σοβαρά την έννοια του αθλητισμού.

(Μονάδες 5)

B4 . Να εντοπίσετε τον τρόπο πειθούς που κυριαρχεί στη 2η παράγραφο και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας .

(Μονάδες 3)

B5. Τι δηλώνουν τα παρακάτω σημεία στίξης:

1^η παράγραφος: (κυρίως κατά τη διάρκεια των ολυμπιακών αγώνων)

8^η παράγραφος :Θυσία λοιπόν το σώμα , θυσία το πνεύμα , θυσία η « αθλητική ιδέα » , στον Μολώχ του κέρδους !(θαυμαστικό)

10^η παράγραφος: « καθαρίσει »

11^ηπαράγραφος:Μέσα σ' αυτό το κλίμα είναι δυνατόν να αποτελέσει ο αθλητισμός μέσο για τη διαμόρφωση ειλικρινών , ουσιαστικών , συναγωνιστικών σχέσεων για τους ανθρώπους ; (ερωτηματικό)

(Μονάδες 4)

B6. Τι εξυπηρετεί η χρήση α' πληθυντικού προσώπου στην 4^η παράγραφο του κειμένου;

(Μονάδες 3)

B7. Σε ποιο γραμματειακό είδος ανήκει το παραπάνω κείμενο; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας αναφέροντας τρία χαρακτηριστικά που το επιβεβαιώνουν.

(Μονάδες 6)

B8. Να γράψετε τα συνώνυμα των λέξεων :

συγκρούσεις, αυξήσουν, διασωθούν, διαστρέβλωση.

(Μονάδες 2)

Γ. Παραγωγή Λόγου

Η άθληση είναι ωφέλιμη και σημαντική για τους ανθρώπους. Σε ένα άρθρο 500- 600 λέξεων για τη σχολική εφημερίδα αναφέρεστε στην αξία του αθλητισμού και στους τρόπους (σε πρακτικό επίπεδο) με τους οποίους μπορούν οι φορείς αγωγής να καλλιεργήσουν στους νέους την αγάπη για την ενασχόληση με τον αθλητισμό.

(Μονάδες 40)

Με επιτυχία!